

І ти колись боролась, мов Ізраїль,
Україно моя! Сам бог поставив
супроти тебе силу невблаганну
сліпої долі. Оточив тебе
народами, що, мов леви в пустині,
рикали, прагнучи твоєї крові,
послав на тебе тьму таку, що в ній
брати братів не пізнавали рідних,
і в тьмі з'явився хтось непоборимий,
якийсь дух часу, що волав ворожо:
"Смерть Україні!"
– Та знялась високо
Богданова правиця, і народи
розбіглися, немов шакали ниці,
брати братів пізнали і з'єднались.
І дух сказав: "Ти переміг, Богдане!
Тепер твоя земля обітована".

І вже Богдан пройшов по тій землі
від краю і до краю. Свято згоди
між ним і духом гучно відбулося
в золотоверхім місті. Але раптом
дух зрадив. Знову тьма, і жах, і розбрат.
І знов настав єгипетський полон,
та не в чужій землі, а в нашій власній.

А далі розлилось червоне море,
і розділилося по половині,
і знов злилось до купи й затопило –
кого? Ой леле! Новий фараон
пройшов живий через червоне море,
але їздець і кінь пропав навіки.
Співай, радій, ненависна чужинко,
бий в бубни і лети в танок з нестяму,

кінь і їздець в червонім морі згинув,
тобі зостався спадок на покраси,
бо зносиш ти України клейноди,
святкуючи над нею перемогу.

Такий для нас був вихід із Єгипту,
немов потоп. Заграло та й ущухло
Червоне море, висохло, й осталась
безрадісна пустиня після нього,
і став по ній блукать новий Ізраїль,
по тій своїй землі обітованій,
немов якась отара безпричальна.
З отарою блукали й пастухи,
вночі за тінню йшли, а вдень з вогнем.
Коли ж у їх з'являвся дух величний,
що вогняним стовпом палав у темі,
а вдень ішов, мов туча грізно-біла,
вони не вірили своїм очам,
і врозтіч розбігались манівцями,
і попадали ворогам в полон.

Чи довго ще, о господи, чи довго
ми будемо блукати і шукати
рідного краю на своїй землі?
Який ми гріх вчинили проти духа,
що він зламав свій заповіт великий,
той, взятий з бою волі заповіт?
Так доверши ж до краю тую зраду,
розбий, розсій нас геть по цілім світі,
тоді, либонь, журба по ріднім краю
навчить нас, де і як його шукать.
Тоді покаже батько своєму сину
на срібне марево удалині
і скаже: "Он земля твого народу!
Борись і добувайся батьківщини,

бо прийдеться загинути у вигнанні
чужою-чуженицею, в неслав'ї".
І, може, дасться заповіт новий,
і дух нові напише нам скрижалі.

Але тепер? як маємо шукати
свому народу землю? хто розбив нам
скрижалі серця, духу заповіт?
Коли скінчиться той полон великий,
що нас зайняв в землі обітованій?
І доки рідний край Єгиптом буде?
Коли загине новий Вавілон?

10.09.1904. Зелений Гай